

ek
el

n lévő
malom,
kert
sőséssel
Erdek-
r cuk-
a, Blv.
No. 26,
bolgáló
veszek
00 lei

házak,
milyen
povijec
Strada
n. 167.

tt
el sze-
sü faj-
Oradea,
p. 37.

ok.
L&

fa
ő, zom-
beren-
ó. Ora-
p. Str.
2.

ebéd-
aszpb
Strada

abát
ny ter-
eladó,
Moldova

ngora
Strada
m.

ikusz,
Oradea,
szám.

k,
lópárna
Oradea
scu 45.

ógépén

♦♦♦♦♦

vá
ótt

MAGYAR LAJTORNA

Taxa postală plătită în nem-
aprobării Dir. Gen. PTT

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köré
HUNGARIA BUDAPEST

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 245 (1687) szám * Szombat, 1937 november 27

Főmunkatárs:
dr Gyáriás Elemér

Pártok közötti egyezmények és kormánykedvezmények jegyében indul a választási küzdelem

Nagy feltűnést keltett Maniu összefogása a szélső jobboldallal. — A kormány fizetést emel és az ostromállapot feloldásával könnyíti a választási harcot

Bucuresi. Saját tud. A belpolitika nagy eseménye, hogy a Nemzeti Parasztpárt választási megegyezést kötött a Gh. Bratianu-féle liberális disszidensekkel és a „Totul pentru Tara” (Mindent a Hazáért) néven ismert, Corneliu Zelea Codreanu vezetése alatt álló szélsőjobboldali párttal, a feloszlatott Vasgárdával. A megegyezés formája nem közös választási lista, hanem megállapodás arra, hogy egymást és egymás cselekedeteit erőszakosan nem támadják, nem ócsárolják és mindent elkövetnek a választási szabadság biztosítására. Egyben csatlakozásra szólították fel a többi ellenzéki pártokat is.

Legújabb jelentések szerint Maniu Gyula eredményes tárgyalásokat folytatott Petre Grozával, az Ekések Frontjának vezetőjével a csatlakozásra vonatkozólag. A tegnapi nap folyamán pedig Gr. Filipescu is bejelentette, hogy a Nemzeti Parasztpárttal közös listán indul a választásokon. Választási híreinket egyébként az alábbiakban részletesen adjuk.

A pártok közötti megegyezés tartalma

Bucuresi. Saját tud. Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt elnöke déli 1 órára az Atheneul Palace-szállóbeli lakására hívta meg a sajtó képviselőit, akiknek nyilatkozott a nemzeti parasztpárt, a georgista liberális párt és a „Mindent a hazáért” párt között létrejött választási egyezményről. Ennek a szövege a következő:

Alulírott pártok egyezményt kötünk annak érdekében, hogy megvédjük a választások szabadságát és korrekt lefolyását. Ebből a célból, az említett pártok a jelenlegi választások tartamára megnevezett megegyezményt kötnek. Ez annyit jelent, hogy kerüljük egymással szemben az erőszakot, a rágalmat, a becsmérlést, ugyanakkor azonban ez nem jelent akadályt arra, hogy mindegyik párt a saját ideológiáját kifejtse és jóhiszemű vitát folytasson. Egyben felhívást intéznek a többi pártokhoz is a most létrejött egyezményhez való csatlakozásra. Közös bizottság állapítja majd meg annak módját, hogy a fenti egyezmény megsértése esetén miképpen járjanak el.

Az egyezményt Maniu, Bratianu Gheorghe és Corneliu Codreanu írták alá.

MANIU NAGY TEVEÉNYSÉGET FEJT KI

Bucuresi. Saját tud. A Dimineata így ír a Maniu-Codreanu-megegyezésről:

Alapos aggodalmakra ad ez okot. Mihailache meglátta az együttműködést a Román Front-tal, mert annak jobboldali programja van. Most Maniu megegyezik a „Mindent a hazáért” párttal, amely még jobboldalibb. Maniu az alkotmányos és demokratikus megnevezésű képviselője, Codreanu azonban nem demokrata és alkotmányos berendezkedésünk teljes megváltoztatását követeli.

Maniu egyébként nagy tevékenységet fejt ki. Tárgyalásokat folytatott tegnap Petre Grozával, az Ekések Frontjának elnökével, akit valószínűleg a nemzeti parasztpárti listán fognak felvenni, Huedoarán. Maniu tanácskozáson vett részt Petrescu-

val nem vezetett eredményre, úgyhogy a szociáldemokraták egyedül, minden megegyezéstől függetlenül mennek a választási küzdelembe.

Maniu tegnap délután jelentkezett a királyi palotában és bejegyezte a nevét a látogatási lajstromba, hogy mint új pártelnök, eleget tegyen ennek az alakításnak. Aztán visszatért szállodai lakására és a késő éjjeli órákig folytatta tárgyalásait.

Közben megkapta Gr. Filipescunak, a Konzervatív Párt elnökének a levelét, aki bejelentette, hogy kiket kíván jelöltetni párthívei közül a nemzeti-parasztpárti listán. Eszerint e két párt között is megvan a megegyezés.

FÉNYKÉP NÉLKÜLI IGAZOLVÁNNYAL TÖRTÉNIK A SZAVAZÁS.

Bucuresi. Saját tud. Radu Portolaca belügyi alminiszter közli, hogy a központi választási bizottság elhatározta fénykép nélküli választási igazoló könyvecskék nyomtatását, mert már nincs idő arra, hogy fényképeket vezessenek be. A könyvecskéket a bíróságok osztják szét.

TÖRTÉNELMINEK MONDJA TATARESCU A MEGVÁLASZTANDÓ PARLAMENTET

Bucuresi. Saját tud. A liberális párt választási bizottsága tegnap a megyei tagozatok elnökeivel tartott tanácskozást, amelyen megjelent Tatarescu miniszterelnök is és beszédet tartott a tagozatok vezetőihez. Elsősorban arra kérte őket, hogy a nagy politikai feladatra való tekintettel nyomjanak el a kerületekben minden személyeskedést.

— Az a parlament — mondotta a miniszterelnök — amelyet most választanak, történelmi parlament lesz. Ne árnyékolják be egy percre sem a jövő parlamentjének jelentőségét. Bizzanak bennem, mint eddig. Négy éven át le tudtam győzni a nehézségeket, el fogom azokból a jövőben is hátrítani tudni. Ehhez szükséges az önök türethetetlen bizalma.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Uri cselédek

(S. I.) — Magyarországon van egy társulat, amely érettségizett és diplomás magyar leányokat helyez el Angliában — szobalánynak, mindenesnek, gyermeklánynak vagy szakácsnőnek. Legutóbbi kimutatásuk szerint eddig 297 ilyen leánynak szereztek helyet, főleg angol vidéki városokban: valamennyien abból a keresztény magyar középosztályból valók, akiket urileányoknak szoktak nevezni. Nyugdíjas magasrangú tisztviselők gyermekei, állástalan tanárnők, kereskedelmi végzett leánykák, kik több nyugati nyelven beszélnek, de a legszerényebb gépirói vagy segédkönyvelői álláshoz sem tudtak otthon jutni.

Nem kell azonban ilyen messze elmenni. Nem egy esetet tudunk, amikor diplomás fiatal magyar leányok hosszú megalázó kilincselés után végre nagy elhatározásra jutottak s beállottak háztartási alkalmazottnak — gazdag bucaresti-i házakba. Az a fiatal román hölgy például, ki néhány évvel ezelőtt az ország leggazdagabb gyáriparosához ment feleségül, magyar tanítónő és néhai földbirtokoskisasszonyok között válogathatott, amikor komornát keresett magának.

A munka nem szégyen semmiféle formában. Becsületükre válik azoknak a magyar leányoknak, kik a kenyérkeresetnek erre az új számukra annyira szokatlan útjára tudnak és mernek lépni. Becsületükre válik, mert vannak ennél az utnál sokkal könnyebbek és kényelmesebbek. Nem könnyű engedelmeskedni annak, aki tegnap talán még maga parancsolgatott és némán alkalmazkodni, akihez nemrégiben még mások alkalmazkodtak.

Amikor ezeket a fiatal életeket egyenként nézzük, nehéz küzdelmüket, bátor helytállásukat külön figyeljük — szép és biztató jelenség számunkra az a kemény elszántság és nagy erkölcsi erő, mely e mögött az elhatározás mögött rejtőzködik. Lehangelő és aggasztó tünet azonban, ha ezt a furcsa folyamatot, mint társadalmi jelenséget vesszük számba.

Azok között a fiatal leányok között, kik Angliában beállnak „uri-cseléd”-nek, bizonyára lesznek olyanok, kik ezen a módon akarnak tökéletesen angolul megtanulni, mert másképpen sohasem juthatnának ebbe a helyzetbe. A többség azonban nyilván nem ezért vállalkozik erre a nehéz munkára, hanem egyszerűen, mert nincs előtte már más tisztességes út. Bármekkora is legyen a tisztelőnk a munka iránt, ezeknek a sorsát mégis szomorúnak kell látnunk.

Ezek a leányok nem erre a pályára készültek. Hosszú éveken keresztül tanultak a végén derült ki, hogy — hiába. Egészen biztos, hogy komolyan tanultak, hogy jól felkészültek és tudják is mesterségüket; éppen ez a nagy és kemény elhatározás mutatja, hogy itt a legszorgalmasabb, a legbecsületesebb, a legkomolyabb magyar rétegről van szó, mely nem riad vissza munkától. Bizonyos, hogy ezek a fiatal teremtetek éppen olyan komolyan vették a tanulmányaikat, mint most magát az életet. Ezek pedig fontosabb és hasznosabb feladatokat tudnának megoldani itthon, mint az, hogy idegen távoli családok testi kényelméről kell gondoskodniok.

Szomorú és megrázó társadalmi jelenség, hogy ezeknek a minden munkára kész fiatal

DURA-OPTIMA FŰTŐELEMEK (szárazakkumulátor) mentesítik Önt a rádiózás eddigi kényelmetlenségeitől, hosszú és zavartalan fűtőáramszolgáltatással állandó véltel biztosítanak. Telepes rádióknál felülmúlhatatlanok! Nem kell tölteni, sem kezelni! Normális terhelésnél 1200—1500 óráig szolgáltatnak fűtőáramot. Kérjen sürgősen költségmentes technikai leírást. **DURA MŰVEK** R. T. Timisoara.

leányoknak a magyar nemzeti társadalom nem tud olyan feladatokat, olyan munkakört biztosítani, amelyben tanulmányaikat, hosszú évek munkájával megszerzett tudásukat értékesíteni tudnák. De nemcsak róluk van itt szó, hanem ugyanakkor azokról a fiatal magyar férfiakról, akik nem tudják őket feleségül venni, nem tudnak családot alapítani, mert ők is hiába tanultak, hiába szereztek diplomát, hiába van lelkük csordultig tele nemzeti lelkesedéssel, építő akarattal, — nincs állás. Nincs még reményük sem arra, hogy megnősülhessenek, hogy családot alapíthassanak. Pedig ugyebár aligha lehet kétséges, hogy ezek a fiatal teremtések, akik elmennek idegenbe takarítani, főzni idegeneknek, valószínűleg szívesebben végeznék el ezt a házi munkát otthon, a maguk kis családi körében, szívesebben takarítanának és főznének arra a férfire, akit szeretnek? Mert az sem kétséges, hogy mind egyiküknek van valakije, akivel holdogán alapítanának családot, ha volna mire. De nincs, még reményük sincs erre.

Éppen ez a nagy sötét reménytelenség az, ami kétségbeeszt és csüggeszt, ugyanakkor azonban sürget és lázít. Ezekre a fiatal teremtésekre nem lehet azt mondani, hogy nem akarnának dolgozni és azt sem, hogy „kezdjék alólól a munkát”. Sokkal alantabb, már nem is lehet kezdeni és mégis, ez a bátor, uttörő kezdés is hiábavaló, ha nem alakul át a magyar társadalom szerkezeté és nem támadnak részek, melyeken ez a munkás, derék magyar népeg munkájával felfelé tudjon törni.

Az érzések, melyekkel a főzőkanalat forgató, messze idegenben porrongyot rázogató diplomás magyar leányok képét nézzük, a magyar nemzeti társadalom legsúlyosabb és legégetőbb kérdése elé sodortak. Ezek az idegenben kallódó magyar leányok ugyanannak a bajnak tünetei, mely bennünket kisebbségi sorsunkban mindennél jobban emészt, megmozdulásainkat tehetetlenségre itéli, egyre gyorsabb süllyedésünknek legfőbb oka: *ki vagyunk kapcsolva saját magunk gazdasági életéből, ki vagyunk zárva azokról a munkahelyekről, melyeket a gazdasági élet végtelen változatokban kínál. Óriási szakadék van közöttünk és a gazdasági élet helyei között: ezen csak a kivételesen szerencsések és erősök tudnak átjutni. Rajtuk már a protekció sem segít, a magyar élet csodaszere. Nincsenek már olyan hatalmasságok közöttünk, akinek szavára megnyílhatnának a kormos gyári kapuk és dohos irodák ajtóit. Egyesegyedül a magunk erőire vagyunk utalva egyenként és összesen, mint együttálló, egymásra utalt nemzeti társadalom.*

Ez az együttélés azonban nagy erő, ha végre tudatára tudnánk ébredni. Ezek a fiatal leányok és férfiak, kik messzi idegenbe eféle munkára is tudnak vállalkozni, nagy és maradandó feladatokat végezhetnének el, ha itthon maradnának és megtalálnák a módját annak, hogy gazdasági erőinket, másfélmillió népünk termelését és fogyasztását meg tudják szervezni maguknak, jövőendő családjuknak, az egész magyar társadalomnak. Azontul pedig a magyar kulturának, az emberi előbbrejutás magyar utjának, mert gazdasági erő nélkül, emelkedés és gazdagodás nélkül nincs nemzeti kultúra, nem fokozódhatnak az igények, nem finomodhatik az izlés. Amíg más rétegeknek, más népek fiainak jut osztályrészül az emelkedés, a gazdagodás a mi gazdasági erőink és lehetőségeink révén, addig a magyar gondolatok parlagon maradnak, a magyar izlés képei nem

jutnak túl az álmodozáson, életünk színvonala pedig folytonos süllyedésre van ítélve, míg végül valamennyien másoknak leszünk szolgálói.

FELREÉRTÉSEK ELOSZLATÁSÁRA. November 17-iki számunkban dr. Nagy András „Álmok, amelyeket el kell mondani” címmel egy katolikus kórház szükségéről írt vezércikket. A cikkre az adott alkalmat, hogy a ciuc-sumuleui egykori katolikus fiúnevelőintézet épülete az egyházmegye közönségének rendelkezése alá jutott, s éppen az Egyházmegyei Tanács legutóbbi közgyűlésén megbeszélés alá is került, vajjon mi legyen az épület további rendeltetése. Amint tudjuk, a közgyűlés olyan intézet létesítését határozta el, mely anyák és csecsemők gondozásával foglalkozik. Az említett vezércikk ennél többet szeretett volna elérni, olyan nagyszabású egészségügyi intézetet, mely az egész székely társadalomra kiterjedően fölvetne volna a szomorú népbetegségek ellen és a családpusztító bajok, rossz szokások, elfajulások megszüntetésére az állandó, következetes küzdelmet. Együttal pedig a székelyföldi ifjú orvosi nemzedéket is összegyűjtötte volna, hogy ez ne legyen kénytelen diplomájával munkanélkül állani, vagy idegenbe elvándorolni.

A cikket egyesek úgy értették félre, hogy az

Éjszakai ülés a francia képviselőházban

A tisztviselői fizetések kérdése miatt kormányválság fenyeget

Párizsból jelentik: A francia kormány és közalkalmazottak szövetsége között a tisztviselői fizetések ügyében felmerült ellentét igen komolyra fordult. A megégyezés érdekében kifejtett erőfeszítések eddig eredménytelenek. A kommunista párt és a szociálisták egyrésze a kormánnyal szemben a köztisztviselőket támogatja. A képviselőház a válság feszült légkörében ült össze éjszakai ülésre, amelyen a kommunista párt magatartásának kellett eldöntenie a *Chautemps* kormány sorsát.

A belügyi helyzet feszültsége a pénzpiacon is érezteti hatását. Általában azonban azt hiszik, hogy a kormány a fizetés-emelések kérdésében nem ütközik leküzdhetetlen akadályokba.

Chautemps a radikális szociálista képviselők ülésén kifogásolta, hogy a radikális irányzatú kormánytól többet kívánnak, mint a szociálista irányzatú kormánytól. A kamara

folyosóin szemérettel vetette a kommunista képviselőknek, hogy az ellentétek kimélyítésén dolgoznak, ahelyett, hogy az együttműködést segítenék elő, mint a néparcvonal többi csoportjai.

TILTAKOZÁSOK ÉS PADVERÉSEK. A KOMMUNISTÁK TARTÓZKODNAK A SZAVAZÁSTÓL.

Párizsból jelentik: A képviselőház csütörtök délutáni ülését 5 óra tájban fölfüggesztették, hogy újabb tárgyalások kezdődjenek a pénzügyi bizottság és a képviselő-csoportok között a tisztviselők fizetésjavítási követelése tárgyában. Este 10 órakor *Herriot* újra megnyitotta az ülést, de azonnal bejelentette, hogy a kormány kérésére az ülés folytatását éjjel fél 12 órára halasztották. A jobboldali képviselők hevesen tiltakoztak és a padokat verték. Erre újra felfüggesztették az ülést.

A kamara pénzügyi bizottsága az éjszakai órákban 26 szavazattal ellenszavazat nélkül elfogadta a kormány tisztviselői javaslatát. Tizenheten tartózkodtak a szavazástól. Ezt megelőzően határozatot fogadtak el, melynek értelmében a javaslaton nem tesznek semmiféle változtatást. A kommunisták mindkét alkalommal tartózkodtak a szavazástól.

HATEZER TAGJA VOLT A CSUKLYÁS ÖSSZEESKÜVÉS INTÉZŐBIZOTTSAGANAK.

Párizsból jelentik: A csuklyás összeesküvés ügyében folyó vizsgálat megállapítása szerint az összeesküvés vezetője *Deloncle* mérnök volt és a letartóztatott *Duseigneur* tábornok az ő vezérkarához tartozott. A C. S. A. R. (Comité Secret d'Action Revolutionnaire, így hívják az összeesküvők intézőbizottságát) tagjainak száma öt-hatezer volt Franciaországban. A letartóztatottak között van még *Deloncle* mérnök öccse és egy *Parent* nevű építész. *Pastré* Hubert földbirtokos, aki tudvalevően a napokban Magyarországon volt vadászaton és szintén belekeveredett az ügybe, csütörtökön visszaérkezett Párizsba és nyomban jelentkezett a rendőrségen. Kihallgatása során hangzott, hogy sohasem tartozott a C. S. A. R.-hoz. *Pastré* lakásán házkutatást tartottak, de eredménytelenül.

VILÁGHIRŰ

REGÉNYEK

Ezek azok a könyvek, amelyeket szívesen olvas minden asszony, leány és a regény hősei-vel együtt éli át életüket, boldogságukat és bánatukat.

1. Aldrich: És lámpást adott kezembe az Ur 99 lef
2. Aldrich: Száll a fehér madár 66 lef
3. „ Családi kör 66 „
4. „ Ella kisasszony 66 „
5. Lyttkens: Ne várjatok vacsorára (Egy orvosnő regénye) 66 „
6. Br. Orczy: Az összekuszált fonál 66 „
7. „ Az okos Pimpernel 66 „
8. Bottome: Orvosok 115 „
9. Eton: Hétköznapi emberek 86 „

Kapható könyvosztályunknál.

A jugoszláv miniszterelnök Rómában

Visszaadta Ciano gróf látogatását. A Vatikánban is tárgyalást folytat a konkordátumról

Rómából jelentik: Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter december 5-én érkezik Rómába, hogy viszonzozza Ciano korábbi belgrádi látogatását. Stojadinovics előreláthatólag négy napig marad Rómában. A „Tribuna“ szerint Stojadinovicsal egyidőben érkezik a fővárosba Pelegrinetti belgrádi apostoli nuncius is, aki sokat fáradozott a Jugoszlávia és a Vatikán közötti konkordátum megkötése körül. Valószínű, hogy megtárgyalják ez alkalommal a konkordátummal kapcsolatos függő kérdéseket is.

Huszonöt éves a független Albánia

Zogu király beszédet mondott az évforduló ünnepén

Tiranából jelentik: Az albán függetlenség 25-ik évfordulója alkalmából Zogu király beszédet mondott. Többek között kifejtette, hogy a nemzeti öntudat mindig megóvja az albánokat a különféle elöítéletek hatásától és mindattól, ami utját állhatná a történelem által megvont és természetadta nemzeti eszmények megvalósításának.

A király ezután az ifjúsághoz fordulva kijelentette, hogy bennük van minden bizodalma.

— Az albán fiatalság jelszava: — mondotta — „a haza mindenek előtt.“ Emlékezzetek arra, hogy mi az illírek leszármazottai vagyunk, annak a hősi nemzethez utódai, amely kitörhetetlen nyomokat hagyott a történelemben.

Fizetés, nyugdíjemelés a kormány választási ajándéka

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Bucuresti. Saját tud. Csütörtökön délután 4 órakor minisztertanács ült össze Tatarescu miniszterelnök elnöklése alatt. Tatarescu kormányelnök főbb vonalaiban esetelt a követendő kormányzati programot és rámutat mindazokra a feladatokra, amelyeket a fegyverkezés, földművelésügy, társadalmi reformok, politikai változások, stb. terén a rend és az észszerűség vezérelvének tekintetével megvalósítani kell. A miniszterelnök ezután jóváhagyás végett a minisztertanács elé terjeszti a köztisztviselők fizetésjavítására vonatkozó tervezetét és kihangsúlyozza, hogy ez a probléma sürgős orvoslásra szorul.

Cancicov pénzügyminiszter emelkedett ezután szólásra és ismertette az ország pénzügyi és gazdasági helyzetét és végső következtetésként megállapítja, hogy az ország pénzügyeinek rendezettsége, az államhitelezés helyzete következtében a pénzügyminisztérium elő tudja teremteni azt a rendkívüli alapot, amelyet a miniszterelnök 1937 november 22-iki reformtervezete megkíván, anélkül, hogy ezzel újabb terheket kellene róni az adófizetőkre. Tekintettel arra, hogy a költségvetési eszközök megengedik, a pénzügyminiszter kérte a minisztertanács engedélyét a vonatkozó minisztertanácsi közlöny kiállítására, amely szerint 1937 december 1-ével a köztisztviselői fizetéseket az 1932. évbéli költségvetés színvonalára emeljék.

Eszerint azok a fizetések, amelyeket az 1933. évi fizetésleszállítás után felemeltek és amelyek jelenleg nagyobbak, mint az 1932. évi fizetések, változatlanok maradnak, viszont azokat, amelyek kisebbek, az 1932. évi színvonalra emeli fel. A nyugdíjak, amelyek az 1933. május 16-iki 555. számú minisztertanácsi közlönynek, az 1933. május 24-iki Monitorul Oficial szerint leszállították, 1937. december 1-ével 6 százalékkal felemeltek. Az

így felemelt nyugdíj azonban nem haladhatja túl az 1932. július havi nyugdíjat.

A minisztertanács nagy érdeklődéssel hallgatta a pénzügyminiszter fejtegetéseit és felhatalmazást adott, hogy a köztisztviselői fizetéseknek az 1932. évi színvonalra való felemelését célzó minisztertanácsi jegyzéket kiállítsa.

NYOLC VÁROSBAN ÉS KÉT MEGYÉBEN FELFÜGGESZTETTÉK AZ OSTROMÁLLAPOT

Bucuresti. Saját tud. A csütörtök délutáni minisztertanácsban Tatarescu miniszterelnök közölte a minisztertanácsal azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány a választások törvényes lefolytatásának érdekében foganatosított. Hosszas tanácskozás után a minisztertanács

nács oly értelmű határozatot hozott, hogy az ostromállapot alatt lévő megyékben az ostromállapotnak a gyűlések szabadságára vonatkozó meghatározásait a választási harc idejére hatályon kívül helyezi, hogy ezáltal a választási propaganda ne szenvedjen csorbát. A határozat véghezvitelével a belügy-, igazságügy- és nemzetnevelésügyi minisztériumokat bízták meg.

A minisztertanács határozatai alapján a közigazgatási közegek rendelkezést kaptak, hogy Iasi, Cluj, Chisinau, Oradea, Timisoara, Cernauti, Galati és Constanta városokban, valamint Prahova és Dambovitza megyékben a választások idején felfüggesztődik az ostromállapot és helyreáll a szabad gyűlékezési jog.

Az ostromállapot rendelkezéseit azonban egészségükben tovább alkalmazzák Bucurestiben és a Valea-Jiululban.

Egyes eddig még ellenőrizhetetlen hírek szerint Bihormegyében is felfüggesztették a gyűlékezési tilalmat.

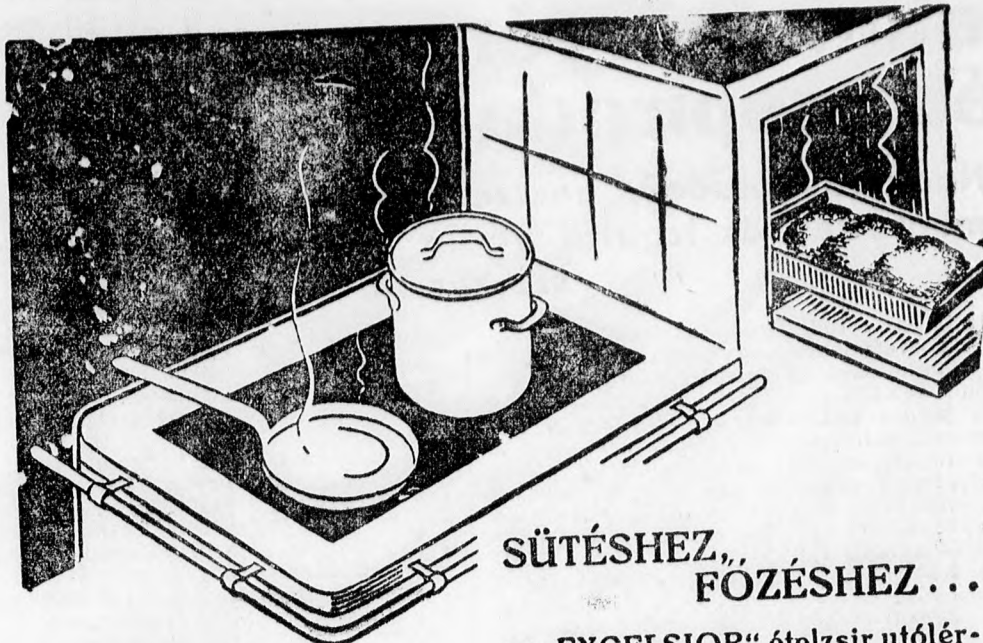
A fegyverkezések korlátozása lord Halifax németországi tárgyalásai nyomán

Németország nem híván Csehszlovákia belügyeibe beleavatkozni

Londonból jelentik: Bár lord Halifax berlini tárgyalásainak eredményei körül hivatalos körök még mindig titkolódnak, diplomáciai forrásból mégis kiszivárognak egyes hírek. Az „Evening Standard“ késő esti kiadásában hatalmas címbetűk alatt azt írja, hogy az angol-francia tárgyalások után fegyverkezési korlátozásra vonatkozó megállapodás várható Hitlerrel. A lap a legjobb helyről arról értesül, hogy a brit kormány véleménye szerint minden remény megvan arra, hogy újabb lépés

váljon lehetségessé az európai megbékélés felé. A lap szerint a fegyverkezések bizonyos korlátozása biztosra vehető, különösen a légi haderőt illetően, ha a jelenlegi légkör fennmarad.

Mint Párizsból jelentik, a „Temps“ értesítése szerint Németország magatartása a közép-európai kérdésben kevésbé követelő jellegű, mint azt általában gondolták. A német kormány állítólag közölte, hogy Csehszlovákia belügyeibe nem kíván beavatkozni.

SÜTÉSHEZ, FŐZÉSHEZ...

az „EXCELSIOR“ ételzsir utólérhetetlen, mivel finomsága, kiváló íze és 100%-os zsirtartalma által kiemeli minden „EXCELSIOR“-ral készített étel speciális ízét és így konyhánkat annak a jó ízének és raffinériának jegyében vezethetjük, mely csak a mesterkézzel vezetett háztartások sajátja.

Kérje minden élelmiszer üzletben az „EXCELSIOR“ ételzsirt.

SÜTÉSHEZ ÉS FŐZÉSHEZ

Katonai törvényszéki eljárás két szépirodalmi kötet miatt

Nagyérdekességű, hosszantartó tárgyalás után felmentették az izgatás vádja alól Arvay Árpád lapszerkesztőt

Cluj. Saját tud. Egész országrészünk ki-
sebbségi közvéleménye nagy érdeklődéssel várta
annak a bűnpernek a kimenetelét, amelyet csu-
törtökön délelőtt tárgyaltak le a clujai hadbíró-
ságnál. A perben vádlottként Arvay Árpád ora-
deai lapszerkesztő szerepelt, akinek hét versét és
egy novelláját inkriminálta a hadbírósg. A ver-
sek az Arvay által 1931-ben kiadott „Regösök
útján” című verseskötetben és az 1932-ben meg-
jelent „Tíz tűz” című antológiában jelentek meg.
Az eljárás Arvay Árpád ellen azonban csak 1935
nyarán indult meg, amikor az oradeai katonai
parancsnokság egy feljelentésből kifolyólag haz-
utazást tartott Papp Lajos oradeai író lakasan
és ott egyéb iratokkal elkobozták a vad tárgyat
képező két könyvet is. Annak idején a katonai
parancsnokság attette az ügyiratokat dr. Jere-
mia Nicolai oradeai sajtóügyészhez és véleményt
kért arról, vajjon a sajtójogi felelősség nem
érvül-e el és a könyvek tartalma miatt lehet-e
Arvay ellen bünygi eljárást indítani. Jeremia
ügyész Arvay kihallgatása után ábratát intézett
a hadbírósghoz, amelyben azt jelentette, hogy
a polgári törvények szerint ugyan az állítólagos
bűncselekmény elévült, de ajánlja, hogy a hadbí-
rósg találjon paragrafuszt a szerző elleni eljárás
meginntására.

A SZAKÉRTŐI VELEMÉNY NEM TALÁLJA BÜNYNEK ARVAYT

Ilyen előzmények után emelt vádat a clujai
katonai törvényszék a szerző ellen a Marzescu-
rendtörvénybe ütköző izgatás címen és egyszeri
halasztás után csütörtökön tartotta meg a főtár-
gyalást. Az október 12-én tartott első főtargya-
son dr. Péterffy Jenő védő javaslatára a ka-
tonai törvényszék szakértők meghallgatását ren-
delte el dr. Kristóf György egyetemi tanár és
Joan Chinezú író és tanár személyében. Mind-
két szakértői véleménye végső következtetésekben
megegyezett abban, hogy

Arvay versei és novellája nem sértik a
román állam érdekeit.

A verseket ugyan erős magyar érzés és mély
vallásosság hatja át, ezért azonban nem lehet
bünyeni senkit sem. Joan Chinezú ezenkívül
szakértői véleményében valóságos irodalmi dol-
gozatot adott, amelyben rámutatott arra, hogy
egy költőnek a gondolatait és kifejezési módját
szabályozni nem lehet, mert a költő-ember nyelv-
vezete merőben elüt a mindennapi nyelvtől.
Egyébként is a háború utáni irogeneráció Ady
Endre iskoláját követi, amelynek az a sajátos-
sága, hogy nagy monodásokba és szines szavakba
burkolja mondanivalóit. Sok politikumot tartal-
maznak ugyan Arvay Árpád versei, de ez a poli-
tizálás olyan nemzeti érzésből fakad, amelyet
meg kell értenie minden higgadt románnak. Ar-
vay szereti a népet és együttérző annak minden
fájdalmával. Ezt a fájdalmat nem tartja elite-
lendőnek.

FELSŐRAKÓZIK A VEDELEM ÉS A VAD

A csütörtöki tárgyaláson Manóiuu elnökölő
hadbíró-vezetés először a vádlott Arvay Árpád-
nak adja meg a szót, aki kifejté az inkrimi-
nált két könyv megjelenésének körülményeit. El-
mondja, hogy a „Regösök útján” című könyvet ő
adta ki, a „Tíz tűz” című antológia pedig a
Szigligeti Társaság kiadásában jelent meg. Nem
titkos rópiratok voltak ezek tehát, hanem olyan
szépirodalmi munkák, amelyeket bárki megvá-
sárolhatott. Nem volt célja az izgatás, hanem
csak legbensőbb érzelmeit írta meg. Verseiben a
magyarorságsors küzdelmének adott kifejezést és
vallásos érzelmeinek, melyeket bármikor megvá-
laní kész.

Ezután a tanukat hallgaták ki, akik egy-
tetlenül igazolták, hogy a kérdéses könyvet 1931-
ben és 1932-ben nyomtatták és akkor el is fogy-
tak, így tehát semmiképpen sem voltak forgalom-
ban az ostromállapot időszak alatt, mivel a
könyvkereskedők még az ostromállapot kihirdé-
tése előtt elszámolták a szerzővel. Manóiuu ka-
tonai ügyész emelkedik ezután szólásra, aki a
szakértői vélemények alapján sorjába boncolgatja
Arvay Árpád verseit. Kiemeli, hogy különösen a
„Szomorú magyar ősz” című vers tartalmaz poli-
tikai célzásokat és azért azzal bővebben foglal-
koznia kell.

— Ebben a versben azonban a vádlott főképp
a Népszövetség működését bírálja — mondja a
katonai ügyész. — Viszont a mi román lapjaink-
ban is sok támadó cikk jelenik meg a genfi Né-
pszövetség ellen és így nem említhető kifogás az
ellen, ha a kisebbbségek is bírálják ennek az in-
tézmenynek működését.

Végül is a katonai ügyész a vádat egyetlen
versre „A Ma katonái” címűre szűkítette le.
Ezután dr. Péterffy védő mondta el védő-
beszédét. Mindenekelőtt azt igyekezett kimutat-
ni, hogy ha egyáltalán lehet bűncselekményről
beszélni, ez a bünyeti törvénykönyv alapján már
régen elévült. Érezte az elévülést Jeremia ora-
deai sajtóügyész is, ezért nem emelt ő maga vá-
dat a szerző ellen. Majd rátért a per érdemi ré-
szére és nagyzerző logikával részletesen boncolta
a vád állításait. Szerinte a két szakértői vélemé-
nye után nem is volna több védekezésre szükség.
Mégis igyekszik csatlakozni ő is a szakértők vé-
leményéhez, mely szerint a költőt nem lehet
ugyanazzal a mértékkel mérni, mint a mindenna-
pi embert. A költői nyelvezet sokszor a minden-
nap életben érthetetlen volna, mert átvitt szá-
vakat s jelképeket használ. Így történhetett, hogy
Arvay Árpád verseit a hadbírósg vád alá he-
lyezte. Beszéde végén kérte védenccé felmentését.

Az elnök utolsó szó jogán Arvay Árpádnak
adja át a szót. A vádlott megköszöni a katonai
bírósg tárgyilagosságát, az őrnagy-ügyész meg-
értő magatartását s végül elmondja, hogy költe-
ményei nemzeti és vallásos érzésből fakadtak,
amelyekért nem érzi magát bűnösnek. Ezért fel-
mentését kérte.

A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza
s félórai tanácskozás után Manóiuu hadbíró-
vezetés kihirdeti az ítéletet, amelynek értelmé-
ben Arvay Árpádot bűncselekmény hiányában a
katonai törvényszék felmentette a vád- és annak
következményei alól.

Halálozás. Timişoara. Saját tud. Harmadik
kerületi lakásán 78 éves korában meghalt özv.
nagykasszonyi Kászonyi Sándorné született ese-
nej Vuchetich Ilona. Az elhunyt nagyaszonny hal-
lálát két fia: nagykasszonyi Kászonyi Richard dr.
csanádmezei főispán és Pál gadi birtokos gyá-
szolják elsősorban. Az előkelő matróna földi ma-
radványait Gadon, a családi sírboltban helyezik
örök nyugalomra.

Sakkverseny Diciosánmartinban. Saját tud.
A helybeli Patria Sport Club saját helyiségében
december 4-iki kezdettel sakk-versenyt rendez
Diciosánmartin bajnokságáért. Minthogy a vá-
ros csaknem valamennyi számottevő játékos
benevezett, nívó és szép küzdelmek várhatók.
A verseny eredménye alapján állítják össze azt
a csapatot, amely még a tél folyamán városközi
mérkőzésen vesz részt Targu-Mures legjobb já-
tékosai ellen.

„Világá mentek” a kisdíjakok, mert szigorú
volt az intéző. Budapestről jelentik: A na-
pokban adták ki az intézőket. Az intéző kiosztása
után tizenhat gyermek eltűnt. A szülők a rend-
őrség segítségét kérték.

ALJECHIN FÖLÉNYESEN VEZET A
SAKKVILÁGBAJNOKSÁGBAN. Amszterdamból
jelentik: A sakkvilág bajnokság 21-ik fordulójában
Euwe feltűnő vereséget szenvedett. Másfélórás
küzdelem alatt kétszer hibás lépést
tett és Aljechin ezt kihasználta. Végül is Euwe
feladta a küzdelmet. Pontállás: Aljechin 12,
Euwe 8 pont.

Az új földművelésügyi miniszter programja

Egymilliárd leit irányoznak elő a mezőgazdaság fejlesztésére. — Mi lesz a magyar nemzetiségű gazdákkal

Bucureştiből jelentik:

Ismeretes, hogy a Tatarescu-kormánynak új
földművelésügyi minisztere van Ionescu-Sisestü
akadémiai tanár, az Országos Mezőgazdasági Ku-
tató Intézet igazgatója személyében, aki a Iorga-
kormány idején egy évig vezette ezt a nagyfon-
tosságú tárcát. Hivatalba lépés a kamarai ha-
szálat mondott és örömeinek adott kifejezést,
hogy neki nem kell új, hangzatos szavakat mon-
dania, mert elődje Sasu miniszter hosszabb idő-
re szóló földművelésügyi programot állított ósz-
sze. Elsőrendű feladata, hogy örködjék a mező-
gazdasági törvény végrehajtása fölött, amit
egyébként az ő elgondolása szerint hozott tétő
alá a kormány. Kérte munkatársait, Moşoiu Ti-
beriu államtitkár, Constantin Sescioreanu szak-
referens és Cicero Cortiut, a miniszterium ál-
landó adminisztratív vezetőitkarát, hogy legye-
nek segítségére.

Érdemes megemlítenünk, hogy Tatarescu mi-
niszterelnök az eskütétel után öfelségéhez inté-
zett beszédében többek között azt hangsúlyozta,
hogy a román gazdák gazdasági egyesületekbe
kell tömörülnönek.

Ugyancsak itt írjuk meg, hogy a most szer-
vezés alatt álló mezőgazdasági iparosító és érté-
kesítő miniszterium, mely hivatalosan január el-
ején kezd meg működését, széleskörű program-
mal akarja megoldani a ráháruló különböző fe-
ladatokkal. Ezzel kapcsolatosan szükséges megem-
lítenünk, hogy Tatarescu kormányelnök az első
minisztertanácson nagy programbeszédet mon-
dott, melynek tekintélyes részét a mezőgazdaság
ügye képezte. Többek között ezeket mondta:

— Az új kormány egyik elsőrendű felada-
tát a mezőgazdaság racionalizálása és iparosí-
tása képezi. Nagyszabású hitelkeret fog e cél-
ból rendelkezésünkre állani. Ennek a célnak az
elérése érdekében az új költségvetésben nem
kevesebb, mint egymilliárd leit fogunk előir-
nyozni. Az ipari növények termesztése terén
fontos lépéseket akarunk tenni, hogy ezáltal is
biztosítsuk a mezőgazdaság jövedelmezőségét,
és a kieszedák életmóvjának emelését. Harcol-
tunk a gyapot behozatal ellen. Arre kell
törekednünk, hogy a külföldi gyapotot a bel-
földi kender, len és gyapot váltsa fel. Elgondo-
lásainkat a gazdasági egyesületek és a szövete-
letek révén akarjuk megvalósítani. Feltétle-
nül szükséges, hogy a mezőgazdasági termé-
nyeknek komoly árat biztosítsunk, de ugyan-
akkor csökkentjük azoknak az ipari cikkek-
nek az árait, amelyek a gazda szükségleteket
elégítik ki. A gazdáknak minden évben hitel
áll rendelkezésükre, hogy az eladásra kerülő
földeket meg tudják vásárolni.

Csak a legnagyobb elégtétellel lehet tudomá-
sul venni a kormány gazdasági programját. Ben-
nünket viszont komolyan aggaszt az a gondolat,
hogy mindezekből az előnyökből a magyar nem-
zetiségű gazdák egyelőre vajmi kevés hasznot
huzhatnak. Másrészt viszont csodaalkozásunkat
fejezzük ki afölött, hogy az új földművelésügyi
miniszter fel sem vette a mezőgazdasági tör-
vény módosításának gondolatát. A gyakorlati élet
be fogja bizonyítani, hogy a törvény nehezen al-
kalmazható és a gazdák nap, nap után újabb
kellemetlenségekkel fognak találkozni.

Az idei könyvpiac legszebb
kiállítású magyar könyvei.

Jánosi József S. J.:

MARIA

Egészen újszerű, óriási érdeklésre
alkalmas tárgyalása az u. n. marioló-
gia kérdéseinek. Molnár C. Pál huszon-
két fametszetével.

Ara 130 lei és 15 lei portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

TANQUEREY—CZUMBEL

A TÖKÉLETES ÉLET ASZKETIKA és MISZTIKA

Kapható a „Magyar Lapok” könyvosztályánál.
Kötönő utmutató papok részére a lelkek veze-
téséhez. Szerzeteseknek elsőrendű segítőtárs a
lelki élet elmélyítéséhez. A keresztény töké-
letességre törekvő világiaknak nélkülözhetet-
len. Tudományos értékét könnyed és kellemes
stílusa, világos és gyakorlati szerkesztése
nyagban emeli. Több mint ezer oldalas
könyv, — amely három indiai papiron készült
és azért alig nagyobb egy nagyobbforma ima-
könyvnel —

ára: 230 lei

Milyen vegyi anyagokat árusíthatnak a fűszerkereskedők?

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a fűszerkereskedők bizonyos vegyi cikkeket és ásványvizeket nem árusíthatnak. Amennyiben a fűszerkereskedők mégis vegyi cikkeket és ásványvizeket is árusítani akarnak, kötelesek cégüket a kereskedelmi kamaráknál ezekre a cikkekre is bejelenteni. Még abban az esetben is, ha cégüket vegyi szerekre és ásványvizek eladására külön bejegyezték, csakis az alábbi vegyi termékeket tarthatják: tanin (oszerzőanyag), citromsós, kristályos borkő, nyers szalmiák, darabos borax, klór-szénsav, sárga viasz, cerezin, gyanta, rézvitriol, gumiarabikum, tömjén, majorán, tatárkrém, nyers szóda, nyers terpentin, durva sárga vaselin, kénrud, zsírkő, közönséges terpentin, ólomoxid, valamint a használatos fűszereket. A szalicil ezek között a vegyi anyagok között sincs felsorolva és így azokat még a külön bejegyzett fűszereknek se szabad árusítani.

RADION egymaga mos!

A legegyszerűbb módja a fehérnemű mosásának.

Mindenki megtanulhatja. Főzze ki körülbelül 30 percre fehérneműjét Radion oldatban. Ez minden!

A magyar államférfiak Hitler kancellárnál

Darányi Kálmán magyar miniszterelnök a sajtónak hosszabb tájékoztatást adott a berlini látogatás jelentőségéről

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér és kancellár csütörtök délelőtt 12 óra körül fogadta Darányi miniszterelnököt és Kánya külügyminisztert. A magyar államférfiakat Sztójay berlini magyar követ is elkísérte a kancellári palotába. Néhány perccel 12 óra előtt érkeztek a magyar kormányférfiak és kíséretét hozó gépkocsik a Wilhelm-strassei épület elé. Pontosan 12 óra körül kezdődött a fogadás és 1 óra 6 percig tartott.

A fogadás után Darányi és Kánya résztvett azon a villásreggelin, amelyet Hess Rudolf, a Vezér helyettese adott tiszteletükre. Délután Darányi és Kánya a berlini magyar követség nagytermében fogadták a német sajtó képviselőit, akik előtt Darányi miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette:

Amikor kitűnő elődöm, Gömbös Gyula örökét átvettem, egyik legelső nyilatkozatomban kijelentettem, hogy a vezetésem alatt álló magyar kormány mindig a legnagyobb figyelmet fogja szentelni a német birodalommal fennálló hagyományos jó viszony gondozásának. A Magyarország és Németország közti fennálló barátság jegyében látogattak el hozzánk Budapésre a német államférfiak és a mostani hivatalos látogatásunk ugyancsak a két népet összefűző és történetileg kipróbált kapcsolatok és rokonszérzés kifejezésének tekintendő. Abban a rendkívül szívélyes és meleg fogadtatásban, amelyben a német kormány és nép a napokban bennünket részesített, minden vonatkozásban erőteljes visszhangját látom

azoknak az érzéseknek, amelyekből vezetettve ezt a mostani hivatalos látogatásunkat a német kormánynál megtettük. Különös örömet okoz nekem, hogy ebből az alkalomból tisztelgő látogatást tehettem a birodalmi vezér és kancellár úrnál, akinek hazája történetében olyan messze kimagasló szerep jutott osztályrészül. Ugyanígy örömmel kell megemlékeznem azokról a személyes érintkezésekről is, amelyekben berlini időzésünk alatt a német birodalmi kormány tagjaival jutottunk.

ELISMERÉS A NÉMET NÉP IRANT

— Kiemelni kívánom. — folytatta Darányi. — milyen mélyek azok a benyomások, melyeket berlini útunk alkalmával a német birodalomnak azon különböző intézményein keresztül szereztünk, amelyeket itt időzésünk alatt megtekinteni alkalmunk volt. Mindaz, amit láttunk, mindmegannyi bizonyítéka annak az alkotó erőnek és képességeknek, amelyek a német népben élnek és amelyeket Hitler kancellár úr tetteje olyan céltudatosan tudott a német birodalom nagysága és a német népholdogságának szolgálalába állítani. A német népnek ezeket az értékeket a mai és jövőbeli tudjuk értékelni, mert olyan ország kormányának képviselőitében jöttünk el Berlinbe, amelyet a háborús veresztés, a trianoni béke, annak ránkharított rendelkezései folytán előállított területi és egyéb veszteségek, továbbá a bár rövid ideig tartó kommunizmus, súlyos és válságos helyzetbe sodortak.

Magyarország építő békepolitikát akar

— Az a nemzeti újjáépítő munka, amelyet a háború utáni körülmények között Horthy kormányzó megkezdett, a fennforgó nehézségek ellenére ma már minden téren észlelhető javulást mutat. Ebben a nemzeteink jobb jövőjéért való nehéz küzdelemben találkozik össze

a német birodalom és Magyarország abban a barátságos együttműködésben, amely együttműködés a béke, a nemzetközi egyenjóság és az igazság jegyében áll. Részemről számos alkalommal jelentettem már ki, hogy Magyarország mindig kész résztvenni olyan konstruk-

tív értelemben vett békepolitika művelésében, amely figyelemmel van minden nép vitális érdekeire, kölcsönösen tiszteletben tartja minden nép jogos követeléseit és a normális viszonyok helyreállítását reálpolitikai alapon keresi. Egy ilyen, az erőviszonyokhoz mért aktív békepolitikát folytat Magyarország a német birodalom őszinte barátságára támaszkodva, a római jegyzőkönyvek keretében Olaszországgal és Ausztriával való szoros együttműködésben. A megbeszélések, amelyeket berlini hivatalos látogatásunk alkalmával a német államférfiakkal folytattunk, megerősítettek bennünket abban, hogy a német birodalom és Magyarország közti változatlanul fennálló barátságos kapcsolatok ápolása és továbbfejlesztése a helyes út békés céljaink elérésére.

— Tapasztalatom szerint minden miniszteri látogatás körül legendák keletkeznek. Meg vagyok győződve róla, hogy a mi baráti látogatásunk körül is fognak érdekelni, vagy nem jól informált helyről kombinációk kiindulni. Még egyszer hangsúlyozom, hogy a magyar kormány tagjainak látogatása semmiféle más célt nem szolgált, mint általános eszmecsere folytatni és baráti kézszorítást váltani a német birodalom vezető egyéniségeivel.

A magyar kormányférfiak ezután résztvettek azon a teán, amelyet Sztójay követ adott a sajtó tiszteletére.

DISZEBÉD ÉS FOGADÓ ESTÉLY HITLER KANCELLARNÁL

Este Hitler birodalmi vezér és kancellár adott diszhebédet, amelyet nagyszabású fogadás követett.

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér és kancellár a magyar miniszterelnök és külügyminiszter berlini látogatása alkalmából Sztójay magyar követnek, Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszternek és Imrédy Béla volt pénzügyminiszternek, a Nemzeti Bank elnökének a német Sas-rend nagykeresztjét adományozta. Rajtuk kívül több más magyar politikai személyiség, főként a miniszterelnök és külügyminiszter kíséretének tagjai is kaptak német kitüntetések. Darányi és Kánya már tulajdonosai a német Sas-rend nagykeresztjének.

Transsylvania egyik legszebb szőszéke a négyszázéves Irgalmasrend oradeai templomában van

Oradea, november hó. Amikor 1747-ben Váradra érkezett gróf Forgách Pál püspök, hogy kezébe vegye a római katolikus egyház ügyeinek vezetését, itt rendkívül sok tennivaló várta. A török dulást még nem nagyon heverte ki a város, amely a régi váron kívül csak a Körös balpartján terjeszkedett s a jobb parton állt egy-két kuria, mély kertektől, nagy udvaroktól körülveve. Az Országuton, ott, ahol ma a kórház van, a poklosok háza emelkedett, a többi telkek javarésze pedig a római katolikus püspökség és a káptalan tulajdonában volt.

A Körös a mai Vlahuta-utcán kis szigetet formált és a garasoshid környékén egész tengerre szélesedett. A Parcoul Carmen Sylvia akkor még magas kőfallal körülkerítve, a püspöki lakhoz tartozott, amit a Szekesegyházzal — akkoriban építettek s a püspök a mai városháza helyén állított felszínre házban rezideált.

Ebben az időben élt itt egy nemes lelkű, vegetelen jószág kanonok: poroszói Gyöngyössy Ferenc, aki az aggod és szegények istápolója volt. Hosszu ideje betegeskedett már s alig-alig mozgult ki a lakásából. De Forgách püspök gyakran felkereste kanonokját s olyankor Gyöngyössy Ferenc terveiről beszélt. Főleg arról, hogy alapítani szeretne elhagyott, idős nők számára egy menházat s erre a célra a Kapucinusok zárdájával szemben álló Escherolles-féle házat szemelte ki.

Ezt a tervet Forgách püspök helyeselte is, de azt ajánlotta, hogy kórházzal kösse össze a

menhelyet és inkább az Országuton építkezzen. Mintha a nagy püspök tudta volna, hogy ezen a vonalon fog fejlődni egykor a város, a létesítendő kórház részére hatalmas telket is adományozott s ez a terület a mai pénzügyigazgatóság egész telket is magába foglalta.

Gyöngyössy kanonok alapítványt is tett a kórházzal egybekötött menhely céljára s az építkezést még az ötvenes évek végén megkezdték. Először a főutcai épület készült el, itt volt az Irgalmasok rendháza néhány teremmel, a menhely, más termeket pedig a kórház céljaira rendeztek be. Felépítették aztán a templomot is, amely gótizáló késő barokk stílusával és kupulájának megoldásával Transsylvania egyik leglátványosabb temploma lett, mert a kupulát kőfalak tartják és ezt a megoldást nehéz építése miatt csak ritkán alkalmazzák.

Az Irgalmasok templomában van országosunk egyik legszebb szőszéke és oltara. Ugy a szőszéket, mint az oltárt gazdag díszítések ékesítik, amelyeket a művészi faragványokról és pálosok készítettek.

A főutcai épület és a templom között később felépítették az oldalszárnyat és a kórház is kibővült. Ma már tökéletesen felszerelt, modern kórház van az Irgalmasoknak s gyógyszerárak is messze földön híres. Az épület kapuja feletti szép szoborcsoport az emberszeretet és irgalmasság hirdetője s aki betér ezen a kapun, nemcsak testi szenvedéseire, de lelkibajaira is orvoságot talál a jóságos mizerikordianusoknál. (—la)

A banktörvény végrehajtási utasításának tervezete

— Fontosabb részletek —

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium elkészítette a banktörvény végrehajtási utasításának a tervezetét. A tervezet 116 cikkből áll. Az általános rendelkezésekben, az 1. cikk alapvető kérdéssel, fogalommagyarázattal foglalkozik.

MI A BANKVÁLLALAT?

1. cikk. „A bank olyan kereskedelmi vállalat, amelynek főcélja a pénzügyi tevékenység, a kereskedelmi részvények, minden más forgalmi érték és ezekkel összefüggő ügyletek lebonyolítása”. A 3. cikk elrendeli, hogy az egyéni bankvállalatnak 1934-től számítva 5 éven belül át kell alakulnia társasági formájú bankká.

Azokat a bankvállalatokat, amelyek nem iratkoznak be a társas bank lajstromába, polgári és büntetőjogi szankciókon kívül, fel fogják számolni a banktörvény rendelkezéseinek megfelelően.

KÜLFÖLDI BANKOK FIÓKJAI

A 8. cikk elrendeli, hogy a külföldi bankok romániai fiókjai csak a kereskedelmi törvényeknek megfelelően, a Felső Banktanács engedélye alapján működhetnek. A banktörvény rendelkezései nem vonatkoznak a Román Nemzeti Bankra, a Postatakarékpénztárra, a Letétpénztár, az Országos Ipari Hitel-

Tomka Agoston S. J.

HITELEMZÉSEK

Módszeres és teljesen kidolgozott elsőrendű hitelemzések. Minden óra anyagához pedagógiai utasításokat ad. Eredeti meséhez kötött feldolgozása fejlethetetlen hatású a gyermekekre. I. kötet: A parancsolatokról (III—V. o. anyaga). Lei: 110. II. kötet: A hitágazatok és bibliai történetek (III—V. o. anyaga). Lei: 160. III. kötet: A szentségekről, első gyónásról és áldozásról. (III—V. o. anyaga). Lei: 120. Kapható könyvosztályunknál.

intézetre, azokra a Hitelszövetkezetekre, amelyek a Szövetkezeti Központ ellenőrzése alatt állnak, továbbá a Román Földjelző Hitelintézetre, a Mezőgazdasági Bankra stb.

A TÁRSAS BANKOK TOKEJE.

A 17-ik cikk a bankok tőkéjével foglalkozik és megállapítja az alapításhoz szükséges legkisebb tőkét; ez a tőke: Bucurestiben 20 millió, a rendezett tanácsú városokban (municipii) 10 millió, a többi városokban 5 millió és a falvakon 2 millió. Nem lehet részvénytőket összehozni természetbeni hozzájárulással. A részvénytársasági bankoknál az említett összegek kétszerese szükséges az alapításhoz.

A részvények névértékének minimuma 500 lei. Kivételnek ez alól az 1934 május 8-án már létező bankok, amelyek csak akkor esnek ezen rendelkezés alá, ha részvényeiket a tőzsde hivatalos jegyzékére vétetik fel.

A 25. cikk elrendeli, hogy az összes bankokban helyet kell adni a román elemnek. Ahol egy igazgató van, annak az egynek, ahol igazgatótanács van, 2—3 tagnak románnak kell lennie.

A BANKVEZETŐK FELELŐSÉGE.

A 30. cikk szerint a társas bankoknál, ha a határozatot több vezető szavazatával hozták, ezek egyetemlegesen felelősek úgy a bankkal, mint a felekkel szemben. Ugyanilyen alapon felelősek az igazgatók, a fiókok és az ügynökségek vezetői is.

A 35. cikk rendelkezése szerint a vezetők, az igazgatóság tagjai és az ellenőrök nem vehetnek fel kölcsönöket saját bankjuktól.

A 37. cikk rendelkezése szerint nem lehetnek bankalapítók azok az igazgatók, ellenőrök, akiket lopásért, csalásért, sikkasztásért hamis vagy rendes bukásért, vagy valamilyen más tulajdonjogi kihágásért elítélték a büntető fórumok.

Ezt a Canciov miniszter által aláírt és a Felső Banktanács által elfogadott tervezetet már elküldték a törvényhozó testülethez, hogy megtegye róla a megfelelő jelentést.

Blázovich Jákó O. S. B.:

A NAGY SZFINX

253 oldal. Izléses címlappal.
Fűzve 120 lei.

A nagy szfinx az ember: minden korokban mas és más az élet, de bármily vargabetűkön jár is történelme, soha ki nem oltható belőle a szellemi és ideális világ vágya.

Kapható könyvosztályunknál.

Meghalt dr. Rózsaffy Dezső, a baiamarei kolónia volt művésze, a Szépművészeti Múzeum igazgatója

A pesti lapokban olvastam, hogy dr. Rózsaffy Dezső, a budapesti Szépművészeti Múzeum igazgatója váratlanul, tragikus hirtelenséggel meghalt. Temetése a pesti művészvilág nagy részvételével folyt le és sírjánál ott álltak volt baiamarei művészkollégái is, Réti István főiskolai rektor, Glatz Oszkár, a kiváló professzor és a Szépművészeti Múzeum s a különböző művészegyletek kiküldöttjei.

Kétszer is elolvastam ezt a hírt, mert csak nemrégiben beszéltem vele a Szépművészeti Múzeum földszintjén berendezett és műtárgyakkal zsúfolt irodájában. Nem látszott meg rajta, hogy már 60 éves. Szápadt arcát rendkívül intelligencia tette érdekessé s szemében fiatalos lönggall világlott a tehetség. S bár tömérdek munka közben zavartam, nagy érdeklődéssel kérdezgettem a transylvániai és különösen a baiamarei művészet fejlődéséről.

Mert Rózsaffy Dezső dr. is itt kezdte a művészetet, a zanzarparti telepen s Réti István mester korrekciójára alatt fejlődött ki elegans vonalvezetésű művészete s amikor 1912-ben a jubilaris kiállításra készültek Baiamaren, ő is ott volt és segédkezett a gyönyörű, nagy anyag elrendezésében.

Mint festő: nem volt ugyan korszakalkotó igényesség, nem jelentett forradalmat, de lehiggalt és artisztikusan megoldott festményei mindig feltűntek életteljességükkel s eleganciájukkal.

Azonban dr. Rózsaffy Dezső nemcsak az esetkezeléshez értett, hanem a tollat is kitűnően forgatta s mulhatatlan érdemeket szerzett azáltal, hogy előkelő francia művészeti lapokban ösmertette közel harminc éven át a magyar művészet múltját és jelenét s abban, hogy a magyar művészeket mai napig is megbecsülik Párizsban, Rózsaffy Dezsőnek köszönhetjük a legtöbbet, mert írásával közelebb hozta a francia lelket a magyar képek színei közül kiáradó túráni lélekhez.

A Szépművészeti Múzeumhoz még a világháború előtt került s hamarosan igazgatóor lett s Petrovics Elek mellett dolgozott hosszú esztendőkn át. Igen sokat tett a modern képtár fejlesztése érdekében. Maradt azonban ideje a hivatali munka és az írás mellett festésre is és finom esztételét, életteljes figurális képeit minden kiállításon ott lehetett látni.

Hatala gyászát jelent a baiamarei művésztelének is, amelyhez való tartozását mindig büszkén hangoztatta. (H. Ö.)

Példaképek

az életszeniség útján:

Müller Lajos S. J.:

Benigna Consolata nővér élete, a magánművészeti élet, naplója, magánvitaalkotásai, ajtatossagai, tanácsai.
Ara 95 lei.

Csávossy Elemér S. J.:

Egy sir a Duna felett. Egy napjainkban elhunyt magyar vizitációs nővér élete, lelk. fejlődése, sok követhető erény példája.
Ara 55 lei.

Wagner:

Mai lányok életstílusa; szentéletű fiatal lányok nevelőhatású, érdekes élettrajza.
Ara: 60 lei.

S. J.:

Jézus nyomában. P. Pignatelli S. J. a száműzött herceg élettrajza, a jezsuitarend feloszlatása idejéből. Rendkívül érdekes és tanulságos. Ara: 115 lei.

Kapható: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 3.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Boltidőn: Egész évre 600, félévre 400 pengyédvőre 210, egy hónapra 70 lei.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, pengyédvőre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Észirátokat nem örzönk meg és nem adunk vissza.
 Csak a választóllyagos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Elénk északi légáramlás, változó felhőzet, egy-két helyen kisebb tútó eső, havazás, a hőmérséklet kissé csökken.

KIRÁLYI VADÁSZAT A BANATBAN.
 Bucuresti. Saját tud. A király és Mihály nagyvajda csütörtökön este 6.45-kor királyi vonattal a Banatba utaztak vadászatra. A mogosoini állomáson a miniszterelnök és a kormány több tagja üdvözölte az uralkodót és a nagyvajdát.

Newyorkban tüntettek Hitler odaérkező hadsegéde ellen. Newyorkból jelentik: Wiesemann kapitány, Hitler első hadsegéde, az „Európa” gőzös fedélzetén Newyorkba érkezett. Megérkezésekor kijelentette, hogy utja teljesen magantermészetű. A német kapitány megérkezésekor az amerikai háboruellenes liga többszáz tagja tüntetést rendezett. A tüntetők táblákat vittek a következő felirattal: „Hitler titkos ügynöke veszélyeztetni demokráciánkat”. A rendőrség a tüntetőket kellő távolságban tartotta a kikkötőtől.

SZÁZÖTVENEZER LEIES TŰZKÁR SATUMAREN. Saját tud. Este hét és nyolc óra között Litteczky Ernő Cristescu-utcai asztalos üzemének gépházában egy kipattant szikrától meggyulladt a Diesel-motor hajtásához használt olaj, amitől lángborultak a gépek és a berendezés. A kivonult tűzoltóság nem tudta a gépházat megmenteni. A kár, mely biztosítás útján megtérül, százötvenezer lei.

Zürichi zárlat. Párizs 14.68 fél, London 21.60 fél, Newyork 432 fél, Brüsszel 73.56, Milano 22.72 fél, Amszterdam 240.50, Berlin 174.50, Bécs — schilling 79.30, Prága 15.20, Varsó 81.80, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Atirták a város javára a timisoarai Gyapjuipar ötholdnyi telkét, amelyen a vállalat legfontosabb üzemei állanak

Timisoara. Saját tud. A timisoarai első kerületi járásbíróság dr. Tenchea Ioan, a helybeli keresztény román párt titkárnak beadványára határozatot hozott, amelynek következményeképp

a Gyapjuipar telkéből 5 holdnyi területet a város nevére írta át.

A Gyapjuipar Timisoara egyik legnagyobb gyár-vállalata s így az eset nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mert

a város javára iratott 5 holdnyi területen a Gyapjuipar legfontosabb üzemei állanak.

Az ügy előzményei a következők: A város még 1904-ben Singer Sámuel örökösének a második kerületben 5 holdnyi területet adott át azzal, hogy azon textilgyárat létesítenek. Dr. Telbis Károly, Timisoara polgármestere és báró West akkori kereskedelmi és iparkamarai elnök azt remélték, hogy a létesítendő gyár nagy ipari gócponttá fejlődik és azzal sikerül jelentős szövőipart meghonosítani. Az ajándékozási szerződésben azonban a város kimondotta, hogy a terület anyakönyvi bejegyzését a Singer örökösök nevére csak abban az esetben engedélyezi, ha a gyár már üzembe kerül. A gyár rövidesen meg is kezdte működését, a háboru kitérés után

CADUM - kenőcs mindig segít....

A legveszedelmesebb és legmakacsabb bőrbetegségek: kiütések, sömör, csalánkiütés, viszketegség eltűnnek a Cadum-kenőcs enyhítő és gyógyító hatása következtében. Kenje be reggel és este ezzel a csodás kenőccsel és rövid idő múlva nézzen a tükörbe. Meglepő javulás neveltségesen csekély összegért.

KERJEN CSAKIS VALÓDI CADUM-KENŐCSÖT!

LONDONBA ÉRKEZTEK MACDONALD HAMVAI. Londonból jelentik: Az „Apolló” cirkáló MacDonald földi maradványaival hazaérkezett. A koporsót Plymouthtól Londonig vonaton szállították, majd a Westminster apát-ságban ravatalozták fel. A hőitettet elhamvasztják és a hamvakat tartalmazó urnát MacDonald szülővárosába szállítják.

inkább ostobaság, mert nem használ. Ellenkezőleg, a fájdalmak gyengítik ellenállóképességünket, csökkentik életenergiánkat és sorvasztják testünket. Ezekből a megfontolásokból következő az a hihetetlen kedveltség, melynek a minden fájdalmat azonnal megszüntető

ALGOCRATINE

az egész világon örvend. Ischias és köszvény, czúz és neuralgiák okozta fájdalmat, fogfájást, menstruációs fájdalmakat, hüléses bajokat Algocratine azonnal megszüntet. Algocratine praeventiv szer és gyógyszer, megelőzi a betegséget és gyógyít.

Gyógyszertárakban és drogériákban kapható!

Szétfoszlanak az éjszaka árnyai

A sűrű, hajnali ködben lomhán nyújtózik a város. Álmos ablak-szeméi még lecsukva pihennek. Fenn, az égen halványuló holdvilág, itt lent, az utcán, a sarki lámpa fénye bátoratlanul dereng át a hajnali ködön.

Távoli harangszó.

Az alvó város vérkeringése, az utca élénkülni kezd. Koránkelő emberek sietnek munkahelyeikre. Az országúton falusi szekerek döcögnek. Vásárra jönnek. Lovak ijedten hökölnék a villamos csengőjétől s joró párat prüszkölnek a hideg hajnalba. A szekereken jülig kendőbe-burkolt, kíváncsi-szemű parasztasszonyok, báránybundás férfiak. A kasban riadt libák gágognak. Szénával megrakott szekerek a falu friss, üde illatát hozzák. A pékju gyors-lábakkal hajtja a bicikli kerekét, kosarából ropogós-pirosra sült kiflik kandikálnak kifelé.

Itt-ott egy-egy sápadt csillag őrzi még a halódó éjszakát s kétségbeesett küzdelemmel kél harca az egyre jobban elhatalmasodó nappali fényvel.

Van valami megnyugtató, valami különös varázs ebben a hajnali ébredésben; valami lüktető, pezsgő élet-ütem a nappalnak az éjszakával, a világosságának a sötétséggel való eme diadalmas versengésében.

Most — táskával hátukon — apró gyermekek sietnek el mellettem. Szemükben ott ragyog még a tiszta, gyermekálmom ezeregy-meséje. Iskolába sietnek frissen, vidáman, apró, tipegő léptekkel. S mintha előttük egyszerre megtorpannának és szétfoszlanának az éjszaka utolsó árnyai is. A köd lassan oszladozni kezd, s a messzi, keleti ég alján megcsillan az első napsugár. Hirtelen mintha dalolni kezdene az egész alvó város. Dalolnak a lovak patkói a kemény aszfalton. Dalolnak a bicikli ragyogó küllői s a döcögő parasztszekerek nyikorgó kerekerei. Dalolnak a távoli szőlődombok, dalol a hajnali harangszó s ez mind-mind egybeolvad egy csodálatos, hatalmas életszimfóniában.

...S a gyermekek kacagva, diadalmasan mennek előre, a napfénybe. (V. F.)

Kettős tragédiát okozott a rossz családi élet. Bucuresti. Saját tud. Craiovából jelentik: Stefan Florescu tisztviselőt egy nagy családi jelet után elhagyta a felesége. Florescu, miután nem tudta asszonyát visszatérésre bírni, maroszodát ivott. Az asszony, férje öngyilkosságának hírére, kivitt egy kis-üveg jódot. Mindketten életveszélyes belső sérülésekkel feküsznek a kórházban.

Gyermekekrablással fenyegettek meg egy budapesti családot. Budapestről jelentik: Báró Taxis Emilt, az IBUSz tisztviselőjét, csütörtök délután egy ismeretlen férfihang kereste telefonon. Az illető azt kérdezte, hogy a báró 3 és fél éves kisfia hol van. A báró csodálkozott a kérdésen és azt felelte, hogy otthon van. Ezután az ismeretlen letette a kagylót. Nem sokkal ezután Taxis Emil anyósát, Leszek Mihályt hívta fel egy ismeretlen férfihang és közölte, hogy ha nem tesz le a szomszéd vendéglőben ötszáz pengőt, a báró három és fél éves kisfiát elrabolják. Az esetet azonnal jelentették a rendőrségnek, ahonnan nyomban detektívek szálltak ki a vendéglőbe, de a vendéglő tulajdonosa semmit sem tudott a dologról. A nyomozás tovább folyik. Egyelőre nem tudják, hogy mi van a gyermekekrablással való fenyegetés hátterében.

Ez egyébként nem az első eset, mert ehhez hasonló már több fordult elő az utóbbi időben.

RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük.

*** Az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél** a régbevált természetes „**Ferenc József**” keserűvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomoremésztést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Kérdezze meg orvosát.

Az Atlanti óceánon hajótörést szenvedett és elpusztult egy görög gőzös. Bucuresti. Saját tud. Constantába érkező tengerészek a „Genyhardi” nevű görög gőzös hajótörésének hírét hozzák, amely az Atlanti óceánon járt szerencsétlenül és amelyen 14 tengerész — köztük három román is — a hullámokba veszett. A hajót, amely Galatban is nagyobb gabonaszállítmányt berakodott volt, a vihar kettétörte az óceánon.

EGYRE NAGYOBB MÉRETEKET ÖLT A SATUMAREI JÁRVÁNY. Saját tud. A városi főorvosi hivataltól nyert értesülésünk szerint Satumaren egyre nagyobb méretet ölt a járványos megbetegedés. Legutóbb hastífusz ütötte fel fejét a városban s két nap alatt tízenöt megbetegedést jelentettek be dr. **Bolchis** György főorvosnak. A járvány terjedése ellen alkalmazott intézkedéseket gátolja a közönség nemtörődősége. A betegeket elítlikolják s hozzátartozóik szabadon hordozzák a kórokozó baktériumokat. Most egészségügyi razzikiákat tervez a tisztifőorvos.

Esküdtárszék tárgyalások Salaj megyében. Zălau. Saját tud. A program szerint november 15-től 25-ig tartó salajmegyei esküdtárszék ülészek, miután mindössze csak négy ügy került tárgyalásra, idő előtt véget ért. A dr. Aliquander Kálmán oradeai táblabíró elnöklete alatt összeülő esküdtárszék elsőnek Juhász Ferenc sam-sudi gazda bűnügyét tárgyalta. A gazda ellen az a vád merült fel, hogy tíz hónappal ezelőtt meggyilkolta Bálint Z. János nevű rokonát. Az esküdtárszék csaknem egy teljes napig tartó tárgyalás után, éjjel fél 2 órakor hozta meg verdiktjét, amely felmentő volt. Popovici Katalin 22 éves leány volt a következő vádlott, aki meggyilkolta törvénytelen ujszülött gyermekét. A gyilkos leányt az esküdtárszék egyévi fegyházbüntetéssel sújtotta. Két sajtóperrel foglalkozott még az esküdtárszék s elévülés címen mindkettőben megszüntette az eljárást. Így megszűnt a vád Zilahi Nándor, a „Szilágyság” című lap szerkesztője, valamint Nilvan Vasile egrigi perceptor ellen, akik mindketten sajtó útján elkövetett rágalmozás miatt kerültek az esküdtárszék elé.

Senkitől **ne hagyja magát** elvezetni, legolcsóbban temet Erdélyi Sándor «CONCORDIA» Oradea.

*** Pályázat.** A mediaşi Hangya szövetséghez üzletvezetőt keresnek. Havi háromezer lei fizetés vagy forgalom szerint több van kilátásban. Pályázat beadható: „Furnica” Mediaşi. Állás december 6-ra elfoglalandó. Óvadék tíz-huszezer lei. Román, német nyelv tudása is szükséges.

Japán csapatok Nanking előtt. Képünk egy előretolt japán géppuska-osztagot ábrázol, amint Nanking külvárosát lövi.

VASÁRNAP, NOVEMBER 28.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 19.15 A Kis rádiózenekar műsorának közvetítése. 20.30 Hangjáték előadása. 21.30 A Postászenekar hangversenyének közvetítése. 22 Hírek. 22.10 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22.30 Sporthírek közvetítése. 22.45—23-ig A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. A hangverseny szünetjében: hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Majd: Közlemények.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11—12.10 Ezyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. A szentbeszédet dr. Tóth Tihamér mondja. 12.15—13.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál dr. Kapi Béla püspök. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Opera házi zenekar. 14.10 „A Légóltalmi Liga kapunyitása előtt”. 15 Lemezek. 16 Gazdáknak. 16.45 Zongoraszmok. 17.30 „A munkamegosztás”. 18 A BSZKRT ferencvárosi főműhelyének dalköre. 18.45 „A Mississipi hősei”. 19.15 Cigányzene. 20.20 „A film és a divat”. 20.50 Sporteredmények. 21.05 „Nők, ti teszitek az életünket széppé”. 22.40 Hírek. 22.55 Szalonzene. 24 Jazz. 1.05 Hírek.

HÉTFŐ, NOVEMBER 29.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18.10 Gramofonlemezek. 19.15 Margineanu énekes. 19.30 Csak Radio Romania: Lemezek. Csak Bucuresti: Beethoven: VI. vonósnygyes. 20.20 Francia tánclemezek. 21.30 Serbescu Sylvia Brahmsműveket zongorázik. 22.05 Marinescu Moreanu Mária énekel. 22.45 Vendéglői zene. 23.45—24 Hírek franciául és németül.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 BSZKRT-zenekar. 14.30 Balalajka. 17.15 Diákkélfőra. 18 „Magyar nóták és dalok”. 19 „Izland, az Edda szigete”. 19.30 Hanglemezek. 20.25 „A filozófus”. 21.10 A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. 21.50 Hírek. 23.15 Időjárásjelentés. 23.20 Jazz. 24 Hírek német nyelven. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

KEDD, NOVEMBER 30.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18.15 Lemezek. 19.15 Lemezek. 20 Művészlemezek. 21.15 Verdi-est. Előadja a rádiózenekar Buzianu szoprán, Dumitru alt. Stefanovici tenor és Pasian baritonnal. 22.45 Vendéglői zene. 23.45—24 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Szalonzene. 14.30 Énekszámok. 17.10 Asszonyok tanácsadója. 18 Cserkészek félórása. 18.30 A Jutagvári Testvériség Dalkör vegyeskar és a Csepeli Munkás Dalkör. 19.30 „A külföldi hadiiparok háboru idején”. 20 Cigányzene. 21 „Eszaki hadjárati” Színmű. 22.10 Hírek. 22.30 Táncclemezek. 23 Időjárásjelentés. 23.30 Angolnyelvű előadás. 23.45 Operaházi zenekar. 1.05 Hírek külföldre.

SZERDA, DECEMBER 1.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Lemezek. 19.25 Enescu: III. szonáta. 20 Zene-történeti előadás a rádiózenekar, a Balassa-temp-történeti előadás a rádiózenekar, a Balassa-temp-történeti előadás a rádiózenekar, a Balassa-temp-történeti előadás a rádiózenekar. 21.15 Román énekkar. 22 Román énekkar. 22.45 Lemezek. 23.45—24 Hírek németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Lemezek. 14.30 Cigányzene. 17.15 Diákkélfőra. 18 Zongoraszmok. 18.30 „Kautz Gyula. Széchenyi tanítványa”. 19 Szalonzene. 19.50 „Lámpafény”. 20.30 Az Operaház előadása: „A kekszakkallu herceg vára”. 21.25 Hírek. 22.35 Hírek. 23.30 Időjárás-jelentés. 23.35 Jazz. 24 Hírek francia és clasz nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.

MARGUERITE BOURCET:

A megtört pecsét

(Regény).

A modern kor vajudó házassági problémáinak egyik érdekes esete. Tündöklő, forró és színes regény, az új francia társadalom és francia vidék remek rajza.

Ára 95 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunkban.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 2.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18.15 Táncczene. 19 Lemezek. 19.15 Táncczene. 20 Csak Radio-Romania: Lemezek. 21.20 Szimfonikus lemezek. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23.45 Hírek franciául és németül. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Triumph-együttes. 14 Szalonzene. 17.10 „A főváros közbiztonságának intézetében”. 18 Gazdáknak. 18.30 Cigányzene. 19.15 „Szendrey Júlia, a kultóné”. 19.45 Hanglemezek. 20.45 „Don José család-tos éjszakája”. 21.55 Hírek. 22.15 Dohnányi Ernő IV. Beethoven-zongoraszonáta estje. 23 Időjárás-jelentés. 23.05 Jazz. 23.50 Katonazene. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, DECEMBER 3.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Julea Vazul zenekara. 20 Stadelmann János orgonázik. 20.35 Operaközvetítés. Szünetekben: Hírek. 23.45—24 Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 14.30 Allástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 16 „A 69. jótékonycélu m. kir. áltami sorsjáték húzása”. 17.15 Diákkélfőra. 18 Szegedi Egyetemi zenekar. 18.45 Sportközleményea. 19 Operaházi zenekar. 20 „Biedermeier-kiállítás Budapestén”. 20.30 Külügyi negyedóra. 20.45 Magyar Tróák. 21.45 Kics Ferenc előadása. 22.15 Hírek. 22.40 Szalonzene. 23 Időjárásjelentés. 24 Hírek angol nyelven. 24.05 Jazz. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, DECEMBER 4.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Olasz lemezek. 20 Táncczene. 21.15 Dalegylet rádiózenekarral. Gatter: Eletpálya, kantáta magán- és karénekre. 23 Vendéglői bene. 23.45 Hírek német és francia nyelveken külföldre. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Sebő Miklós énekel. 13.40 Zongoraszmok. 14.30 Hanglemezek. 17.15 Móra Panka meséi. 18 Mit Hanglemezek. 18.30 Huszonnégytagú cigánygyerekek zenekar. 19 „Látogatás az ipari továbbképző intézetben”. 19.45 Szalonzene. 20 Vitéz nagybányai Horthy Miklósné rádiószózata az inséget-szenvedők segélyezésére. 21 Közvetítés a székes-fehérvári színházról: „Trópusi szerelem”. 22.15 Hírek. 23.30 Időjárásjelentés. 24.30 Jazz. 1.05 Hírek.

A megyefőnök felhívása

Bihar megye prefektusa felhívja mindazokat, akik november 23, 24 és 25-én a felhívásra nem jelentek meg a vármegyeház nagytermében, hogy a határmenti erődítések költségeihez való hozzájárulást megállapítsák, a lejárt időpontok helyett a kérdéses probléma megvitatása érdekében szombaton, november 27-én jelenjenek meg az említett helyen való értekezleten.

Rosenzweig Lipót, Rigner és Weisz Grünvald Testvérek, Weinberger László, Weisz Gyula, Grünstein Sámuel, Vaiszlovich Emil, Apolló mozgó, Hotel Rimanóczy, Industria Forest. Bihar, Banca de Secont, Magyar Lapok, Szent László-nyomda, Banca Incașo, Sonnenfeld Adolf, Szabadság napilap, La Roche és Darvas, Industria de Păduri, Mina de Piatra, „Slova” S. A. Weisz György Oras Vasile, Phoebus S. A. Spitz Adorján, Leithman Jenő, Vas Abraham, Rubel Lázár Comert de alcool, Dorina m. z. u. Prometheus S. A. Federala Crișul, Tipografia Administrativă, Jenai Rudolf, Popper László, Fabrica Fuzionata de cer și licheur, Vadas Sándor, Hrs Hauer, Arpad, Kepes Samu, Róth Imre, Özv. Károlyné, Steiner Jenő, Róna Jenő, Atlas gyógyszerár, Markovits Miklós, Weisz Ignác, Lamm János, Restauratul Azuga, Róza Emil, Kovács Iona, Grünfeld József, Nagy Ernő, Rozenberg Mór, Nicodin Gheorghe, Weinberger Kálmán, Nagy Sándor, Hachmaier Ignác, Legman Zoltán, Popoviciu Alexa, Weisz Mór, Rozenberg Mór, Wegz Freid Izidor, Grosz Terézia, Salamon Herman, Valvovics Simion, Diósi Sándor, Rothbar Ede, Kaczender József, Mittelman Lajos, Danceau Lucaci, Moskovits Izsák, Szűcs István, Solomon József, Klein Mór, Kovács István, Gélisz Ervin, Mayer Juliu és Weisz, Steinberg Izidor, Lov és Goldstein, Guttman Zsigmond, Végh Gyula, Citrom Albert, Barna Armin, Weisz Ferenc, Farcu Nichita, Schwartz Ferenc, Szűgyi József, Gerzei Mócsa, Bondar Dumitru, Zalányi Lajos, Joo Lajos, Gaál Ferenc, Bern Sámuel, Popper József, Hercz Lili, Velvarth Lipót, Hönig Mór, Goldhammer Ignác, Rozenfeld Gizella, Baugh Béla, Özv. Klein Mór, Schwartz Herman, Szilasi Sándor, Szántó János, Weisz Gyula, Gutman Sándor, Weisz Lajos, Grosz Edit, Lucaci Gheorghe, Zaideman Ede, Dr Popon Dumitru, Vadas Jenő, Fărăgă Miksa, Sotia lui Sas Emil, Stern József, Vad lui Engel Eduard.

A város alábbi polgárai önként nagyobb ösztönyt ajánlottak fel a kivett részre a határmenti erődítések építésére:

Inginer Marian Dumitru, Clonda Ioan, Andrișka és Rozenbaum, Farmacia „Crucă de Aur”, Faur Mihai, comerciant, Rozenberg Emil, Moskovits Nicolae, S. A. „Unirea”.

Rövidesen megjelenik a mezőgazdasági törvény végrehajtási utasításának magyar fordítása

Bucurestiből jelentik: A Mezőgazdaság Jerkenteséről és Szervezéséről szóló törvény, mint ismeretes, drákói intézkedéseket tartalmaz. A gazdák láthatták, hogy a jövőben szinte minden egyes cselekedetük teljes összhangban kell legyen a hivatalos mezőgazdasági közegek irányvonalával. A romániai mezőgazdaság még korántsem érte el azt a színvonalat, hogy egy ilyen törvény máról holnapra akadályok nélkül alkalmazni tudjon. Jögs volt tehát a remény, hogy a törvény végrehajtási utasítása belátó szellemet képvisel és átmenetileg enyhít a rideg formákon. A november 13-án közzétett kétszáz oldalas végrehajtási utasítás viszont még alaposabban alátámasztja a törvény büntető rendelkezéseit. Az EGE legelőbb kötelességének tartja, hogy a gazdáknak a figyelmét felhívja a végrehajtási utasításra. Eppen ezért rövidesen dr. Asztalos Sándor ügyvéd fordításában, mint az „Erdélyi Gazda” jogi mellékletének legújabb számát ki fogja adni magyar nyelven. A jogi melléklet évi előfizetési ára 6 lei és megrendelhető az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatalában, Cluj, Str. Andrei Muresanu 10.

A Bérlok Szövetsége folyó hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében tartja tiltakozó gyűlést az új szabályrendelet adó és taxaemelés ellen. A gyűlésre ezután meghívja az összes bérloket, háztulajdonosokat, kereskedőket, iparosokat, kávézókat és vendéglőket, valamint az összes más foglalkozási ágakhoz tartozókat, miután az új emelés a közönség minden rétegét egyformán súlyosan érinti.

Merevség!

Semmi esetre sem kellemes merev és fájdó izmokkal járni. De nincs is szükség rá, ha egyszerű enyhe bekenés Sloan's Linimenttel azonnal visszahozza a ruganyosságot. Sloan's Linimentet nem kell bedörzsölni, csak enyhén bekenni vele a fájdó testrészt. A készítmény tartalmazza az összes alkatrészeket, hogy átható meleget fejlesszen, amely kitágítja az izmokat, megszünteti merevségüket és enyhíti a fájdalmat. Sloan's azonnal enyhít, mielőtt érintkezésbe kerül a bőrszövetekkel.

A csehszlovákiai magyar fogyasztási szövetkezetek

A csehszlovákiai magyar „Hanza” Fogyasztási Szövetkezeti Központjának legutóbb megtartott XII. évi rendes közgyűlése a fejlődésnek olyan lendületéről számol be, amely eredményeiben példa nélkül való a szövetkezeti központ eddigi üzletmenetében. Ezen a napon a Felvidék szövetkezeti társadalmának mintegy 500 képviselője adott egymásnak Komáromban találkozó, hogy személyesen győződjék meg arról, a haladásról, amelynek már tradíciója van a Felvidék életében. Ezt a gyarapodást nemcsak a számok képviselik, hanem olyan kézzelfogható eredmények is igazolják, mint az új székházak, iskolák és raktárházak épületei. Ezért joggal irhatjuk, hogy az 1936. esztendő nemcsak üzleti szempontból, hanem a szövetkezeti mozgalom általános fejlődésének szempontjából is felülmúlta az eddigi esztendőket.

Az 1936. év végéig 197 fogyasztási szövetkezet tartozott a „Hanza” Központ kötelékébe, amelyek közül a Központ 136-tal állt szoros üzleti összeköttetésben és 179 szövetkezet felet gyakorolta a kereskedelmi ellenőrzést. A tagszövetkezeteknek, a fiokszövetkezetek is beleértve, 231 eladási helye és 256 alkalmazottja volt. Bár a szövetkezetek létesítését tiltó kormányrendelet a gyakorlatban még sokkal jobban megnehezítette az új szövetkezetek létesítését, mert egyes hatóságok a kormányrendelet intézkedéseit félremagyarázva, a szövetkezetek rovására jártak el, mégis az elmúlt évben a Központ kebelében kilenc új fogyasztási szövetkezet alakult, kilenc különböző felvidéki községben. Az 1936. évben 73 tagszövetkezet határozta el, hogy a jövőben csak a tagokra korlátozza működési körét. Ennek ellenére a szövetkezetek taglétszáma nem csökkent, sőt az 1935. évi 39.827-ről 1936-ban 42.852-re emelkedett. A Szövetkezeti Központ kereskedelmi ellenőrzés alá tartozó 179 fogyasztási szövetkezet egysített mérlegéből megállapíthatjuk, hogy az 1936. évi üzletmenetük 64.624.787 csehszlovák forintot ért el, ami az előző évi 58.500.827 csehszlovák forinttal szemben 6.523.960 csehszlovák forinttal emelkedést jelent. Ez százalékos kifejezéssel 10,5 százalékos forgalmi többletet felel meg. A tagszövetkezetek tagjainak évi átlagos vásárlása az előző évi 1468 csehszlovák forintól 1508 csehszlovák forintra emelkedett és tagok által vásárolt összegből a szövetkezetek 513.032 csehszlovák forintot vásárlási visszatérítést fizettek ki tagjaiknak.

Párhuzamosan a tagszövetkezetek 1936. évi fejlődésével és központi vásárlások emelkedésével, a „Hanza” Szövetkezeti Központ 1936. évi forgalma is felülmúlta az előző esztendőét. Az 1936. évben összesen 50.934.586 csehszlovák forintot árult adott el, míg az előző 1935. évben 43.659.655 csehszlovák forintot árult el. Ebből az összegből az egyes eladási osztályok forgalma a következő volt: az áruosztály 42.970.120 csehszlovák, a mezőgazdasági osztály 4.620.998 csehszlovák, a gabonaosztály 2.441.490 csehszlovák és az iparüzemek 901.976 csehszlovák forinttal szerepelnek. Mennyiségileg kifejezve, az alábbi adatok még jobban igazolják a forgalom emelkedését, mert az áruosztály 984, a mezőgazdasági osztály 1208, a gabonaosztály pedig 931 vagon árult adott el. A kimutatások alapján a

„Hanza” Szövetkezeti Központ forgalma az 1936. évben az előző évvel szemben összességében 17 százalékkal, mennyiségileg 23 százalékkal emelkedett. A Szövetkezeti Központ raktárába összesen 1134 vagon áru érkezett be, tehát 1449 vagont közvetlenül szállítottak tagszövetkezeteknek. Az is nagy teljesítményt igazol, hogy a Szövetkezeti Központ teherautói az elmúlt évben 233.509 km. utat tettek meg.

A Központ kötelékébe tartozó „Hanza” Hiteleszövetkezet 1936. évi működéséről az ugyanakkor megtartott közgyűlés számolt be a viszonyok javulásához mérten ennek eredményeiből a Felvidék fejlett magyar hiteleszövetkezeti életéből nyerhetünk betekintést. A hiteleszövetkezet betétállománya az 1936. év végén 6.673.561 csehszlovák volt, míg az előző 1935. év végén csak 5.875.355 csehszlovákot tett ki. A betétek emelkedése tehát az 1936. évben 598.207 csehszlovák volt. A kölcsönök állománya a két évben a következő eiterest mutatja: az 1935. év végén 5.844.753 csehszlovák, míg az 1936. év végén már 6.626.499 csehszlovák volt a kihitelezés. A fejlődés az idei évben még nagyobbak mutatkozik, mert a betétállomány a közgyűlés napjáig további 630.000 csehszlovákkal emelkedett. Ez az emelkedés egy fél év alatt nagyobb, mint az 1935. év egész évi emelkedése.

Mindezeket kivül örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy a felvidéki szövetkezeti élet új határkőhöz érkezett, amennyiben a Szövetkezeti Központ érdekességének körébe került két komáromi nyomdával, amelynek átvételére céljából megalakították az „Unio” Nyomda és Könyvkiadó Szövetkezetet. Az új nyomdai érdekességet máris a szövetkezeti sajtó szolgálatába állították és ez teszi lehetővé, hogy a Hanza Szövetkezeti Újság ma már 33.000 példányban jelenik meg és minden szövetkezeti családnak eljut.

A „Hanza” Szövetkezeti Központ XII. évi rendes közgyűlése olyan eredményeket mutatott fel, amelyekből már nemcsak a számok következtethetnek bennünket, hanem minden tisztelünk és elismerésünk a szövetkezeti vezetők, a Felvidék dolgozó és a szövetkezeti eszmével áthatott társadalmáé.

Ismét kapható! A TIZENNEGY SEGÍTŐ SZENT

című imakönyvecske, mely rövid tanítást ad a 14 segítő szent tiszteletéről és ismerteti vonzó életrajzukat. — Imák és tanítások élénkítik az illusztrációkban is gazdag imakönyvet.

Ára: 12 lei.

Tömeges megrendelés esetén árengedmény.

Kapható a Magyar Lapok könyvosztályánál

LEGUJABB

A francia képviselőház óriási többséggel bizalmat szavazott a kormány pénzügyi politikájának

A kommunisták utolsó percben visszaléptek a kormánybuktatástól. — Külpolitikai követeléseket is állítottak föl, de Chautemps miniszterelnök nem engedett

Párizsból jelentik: A kamara éjszakai ülésén 1 órakor kezdődött meg. Ezt megelőzően a kommunista párt képviselői rövid értekezletet tartottak, amelyen kiderült, hogy a párt nem meri vállalni a felelősséget a kormány megbuktatásáért.

Az éjszakai ülés során Chautemps és Bonnet hajthatatlanul ragaszkodott a kormányjavaslatához. Kijelentették, hogy semmiféle engedményre nem hajlandók. A kormánynak ez a hajthatatlan magatartása hozta meg azután a végeredményt.

Duclos a kommunisták nevében a következőket mondotta:

— Nem értünk egyet azzal a pénzügyi politikával, amelyet a kormány nélkülünk érvényesít. Tudva azonban azt, hogy milyen veszélyes lenne a népfront felbomlása, a javaslatot mégis megszavazzuk.

Hajnali három órakor több szónok után ismét Chautemps emelkedett szólásra. Kijelentette, hogy az állam pénzügyi helyzetét végre

rendezni kell és biztosítani kell a frank érték-állandóságát. Ezt pedig a költségvetés egyensúlyának fenntartása nélkül lehetetlen elérni. Ujból hangoztatta, hogy a kormány semmiféle további engedményhez nem járul hozzá.

Ezért felvetette a bizalmi kérdést és a kamara a reggel 6 óra tájban megtartott szavazáson óriási többséggel, 521 szavazattal 4 ellenében megszavazta a kormány javaslatát.

Mint utólag kiderült, a kommunista párt a kormány fizetésemelési javaslatát külpolitikai zsarolásra akarta felhasználni. Chautemps és a kommunisták között az ülést megelőzően lázas tanácskozások folytak. Chautemps ezek során erősen lépett fel és kijelentette, hogy nem enged.

A miniszterelnök a radikális párt értekezletén világos célzást tett arra, hogy a kommunisták az ő londoni utját akarták megtorpedözni. Tiltakozásuk tehát nem pénzügyi, hanem külpolitikai jellegű.

Három irányból nyomul Nankingra a japán hadsereg

Áttörte a kínaiak utolsó védővonalát Wusi és Csangcso között

Tokióból jelentik: A japán csapatok három irányban nyomulnak mindinkább előre Nanking felé. A főirány az, amelyik a Sanghainanking közötti vasúti vonal mentén halad. Ezen a vonalon már elfoglalták Wusi és Csangcso helységeit, melyek a kínai ellenállás itteni vonalának a központjai voltak. A kínaiak Cingkiangnál igyekeznek összpontosítani újabb védelmi vonalukat, mely egyúttal a legutolsó is Nanking keleti előterében.

A japán előhaladás további két iránya északra és délről támogatja a főirányt. Északon a Jangesekiang torkolatától nyugatra, szintén Csungkiangra tör az előhaladás, még pedig úgy a folyam vizében, mint a partokon. A folyam itt 15 ezer tonnás kisebb hadihajókat is megbír, de ezeknek több kínai gátépítményt kell áttörniök, s ezért az itteni japán előhaladás nehezebb.

A harmadik irány délről, Wuhu felől tör előre a Gaiho folyó mentén Nanking felé. Ebben a harmadik irányban azok a japán csapatok vesznek részt, melyek eddig a Tai-hu-tótól is nyugatra továbbhatolván, délről adnak nagy átkaroló mozdulatot a kínai egész védőhadállás ellen.

Sanghaiból jelentik: A Tai-hu-tó északi partján túl az egész arcvonalon heves harcok dúlnak. A japán csapatok péntekre virradó éjszaka áttörték a Sanghainanking közötti kínai Hindenburg-vonal jobbszárnyának északi szakaszát és elfoglalták a Tai-hu-tó partján lévő Wusih várost. Ezzel a japánok számára észak felé is megnyílt az út Nanking felé.

Santung tartományban a kínaiak három helyen áttörték a Sárga-folyam gátjait s a víz elárasztotta az egyik japán táborát. Sok japán katona a vízbe fullt.

Csang-Kai-Sek tábornok külföldi újságírók előtt kijelentette, hogy a kínai kormány a végsőig folytatja a küzdelmet Japán ellen. A tábornagy még mindig bizakodóan ítéli meg a helyzetet és nem fél attól, hogy Nanking rövidesen japán kézre kerül. A tábornagy egyik munkatársa kijelentette, hogy Csang-Kai-Sek új taktikai tervet dolgozott ki, melynek segítségével feltétlenül megtudják védeni Nankingot.

Bezárult a párizsi világkiállítás

Párizsból jelentik: Csütörtökön Lebrun köztársasági elnök jelenlétében ünnepélyesen bezárták a párizsi világkiállítást. A záróünnepségek este a Trocadero-színház előadóterében folytak le. Az ünnepségek befejezése után kiosztották a kiállítás díjait. Magyarország a hatodik helyre jutott.

Olvassátok és terjesszétek a Magyar Lapok-at!

A közép-európai kérdés a legújabb francia-angol találkozáson

Az angol konzervatívok nem hajlandók kötelezettségek vállalására

Párizsból jelentik: Az Oeuvre szerint az angol és francia kormányférfiak küszöbönálló megbeszélésén a közép-európai kérdést nem hozzák szőnyegre, mert angol részről tisztában vannak azzal, hogy Franciaország nem lenne hajlandó ebben a kérdésben alkuba bocsátkozni.

Londonból jelentik: A Daily Mail diplomáciai levelezője szerint a kormánytámogató pártok külügyi bizottságának értekezletén egyetlen konzervatív képviselő sem mutatkozott hajlandónak hozzájárulni ahhoz, hogy Anglia határozott eljárásra kötelezze magát Közép-Európában bizonyos ottani fejlemények esetére. Ugyanakkor azonban a beszédekben kitént, hogy ha Franciaország belekeveredne a bonyodalmakba, a konzervatív képviselők készek lennének segítségére sietni.

Apeáhidetések

Lakás

Utcai butorozt szoba, azonnalra kiadó. Oradea, Str. Mareşal Averescu No. 37.

Egy szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. Oradea, Strada Bratianu No. 52.

2 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Vajna, Oradea, Str. Gen. Holban 22.

Kiadó december 1-re 2 szobás mellékhelyiségekkel álló ur lakás. Oradea, Str. Moldova 22.

Alkalmazás

Laboráns munkára fiatal kislányt keres délelőttre Ajtay gyógyszerár. Oradea, Strada Vlahuta 46. szám.

Házvezetőnői, bejárónői vagy bármilyen bási munkát elvállal közép-korú özvegyasszony. Vidéken is. Burik N-né Oradea, Str. Turnatorului 7. szám.

Különféle

Tarján órás és ékszerész, Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 8. Javítások szakszerűen készülnek.

Hölgyek figyelmébe! Zenker Margit női divat szalonjában a legszébb ruhák készülnek Modern szabász tanítás. Oradea, Bd. Regele Ferdinand No. 44.

Kioldvasott újságot és folyóiratokat kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Noszolyi fajtalmát kitűnő minőségben kaphat kicsinyben és nagyban. Oradea, Str. Iorga 8. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén, Oradea, Str. Regele Carol II. No. 6.

Adás-vétel

Eladó vidéken, jókarban lévő kétjratu vizimalom, lakóházzal, nagy kerttel és gyümölcsösökkel, nagyon olcsón. Érdeklődni a Molnár cukrászdában Oradea, Blv. Reg. Ferdinand No. 26. Ugyanott kiszolgáló kisasszonyt felvesznek fióküzletbe 2000 lel kaucióval.

Eladó magánházak, bérházak, üzletek vagy bármilyen ingatlanok. — Popovics iroda, Oradea, Strada Vlahuta 6. Telefon. 167.

Most érkezett Huedinből kézzel szedett, saját termésű fajalma kapható. Oradea, Str. Averescu No. 37.

Harmoniumot megvételre keresek. — Csörgő Lajos tanító, Lázárea, Jud. Ciuc.

Modern dílta hálószoba, ebédlő, zongora és konyha berendezés olcsón eladó. Oradea, Nilgesz-telep, Str. Emil Gârleanu 2.

Eladó: egy bordó plüsz ebédlő divány és két asztaldiszta. Oradea, Strada Bratianu 61.

Filodendron, fikusz, olcsón eladó. Oradea, Str. Scoalej 10. szám.

Szabóollók, ujjafa és vasalópárna eladók. Bodnár, Oradea, Str. Tache Jonescu 45.

Oktatás

Akadémiai módszerrel jutányosan tanítok zongorát. Érdeklődni lehet este 6-ig. Oradea, Str. Bratianu 39. szám.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l., Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.